

به نام خدا

مکتبہ پرورش صافی مہیان

تألیف و ترجمہ: رقبہ محمودی - دکتر عباس متین فر

ویرایش: دکتر عباس متین فر

محمودی، رقیه، ۱۳۶۰ -

تکثیر و پرورش صافی ماهیان/ تالیف و ترجمه رقیه محمودی، عباس متین فر، ویرایش
عباس متین فر، تهران: انتشارات بین المللی شمس، ۱۳۹۲.
۷۶ ص. مصور، جدول.

۹۷۸-۹۶۴-۶۶۹۶-۶۸-۶

کتاب حاضر ترجمه و تالیف از کتاب " Biology and Culture of Siganids "

نوشته ام. ان. دوران میباشد.

۳۳۸/۳۷۱۷۴۲

۱۳۹۲ ص ۳۸ Q

تکثیر و پرورش صافی ماهیان

تألیف و ترجمه: رقیه محمودی _ دکتر عباس متین فر

ویرایش: دکتر عباس متین فر

نوبت چاپ: اول، بهار ۱۳۹۲

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

چاپ و صحافی: کهن

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۶۶۹۶-۶۸-۶

قیمت: ۱۱۰۰۰ تومان

فهرست

۱	ریخت‌شناسی
۱	نام و طبقه بندی
۳	شناسایی گونه
۳	توزیع و اکولوژی
۳	جغرافیای مانوری
۳	ویژگی های رفتاری و زیستگاه
۴	صافی ماهیان سواحل ایران
۵	تشخیص جنین
۶	نسبت جنسی
۶	بلوغ جنسی
۷	گناد
۷	تخم‌دان
۷	بیضه
۸	بلوغ گنادها
۱۰	همادری و شاخص گنادوسوماتیک (GSI)
۱۲	تکثیر مصنوعی
۱۲	تخم‌ریزی طبیعی
۱۲	القاء تخم ریزی
۱۳	تخم ریزی
۱۴	رفتار تخم‌ریزی
۱۵	دوره قمری
۱۶	فصل و محیط تخم ریزی
۱۸	تخم، لارو، پرورش لارو
۱۸	تخم - ریخت شناسی
۱۹	رشد جنین
۲۰	پراکنش
۲۲	لارو
۲۲	ریخت شناسی
۲۲	رشد
۲۵	رفتار
۲۵	رشد و بقا

۲۷		مهاجرت
۲۷		شرایط محیطی پرورش
۳۰		پرورش نوزادها و انگشت قدها
۳۰		مرحله نوجوانی
۳۰		تحمل شرایط محیطی
۳۱		رشد و مقام
۳۷		صید نوزادها
۳۷		حمل و نقل و دستکاری نوزادها
۳۸		پرورش
۳۹		ریخت شناسی بخش گوارشی
۴۰		ساختمان دندان
۴۰		کمان‌های آبخشی و دندان‌های حلقی
۴۰		بخش معدی و روده ای
۴۲		رشد سیستم هاضمه
۴۲		تغذیه لاروی و عادات غذایی
۴۹		زیستگاه تغذیه‌ای و غذای نابالغین
۵۳		تغذیه مولدین
۵۴		صید و صیادی
۵۵		بیماری‌ها و انگل‌ها
۵۶		زنتیک
۵۷		مشکلات پیرامونی
۵۷		برزسی گونه
۵۷		پرورش مرحله نوجوانی تا بلوغ
۵۸		تولید نوزادها
۵۸		بیماری
۵۸		تولید اقتصادی
۵۹		منابع

پیش گفتار

برداشت بیش از حد مجاز از ذخائر آبریزان دریائی، توجه انسان را به تولید آبریزان پرورشی جلب نموده است. محدودیت منابع آبهای شیرین و تنوع بسیار زیاد آبریزان دریائی، پایه اصلی افزایش تولید آبرزی پروری طی دو دهه اخیر بوده و روند توسعه، ارتقاء بیوتکنولوژی و معرفی گونه‌های جدید همچنان ادامه دارد.

در کشور ما توجه به آبرزی پروری دریائی از آغاز سالهای هفتاد مورد توجه قرار گرفت، و اولین پروژه‌های تحقیقاتی از سال ۱۳۷۱ تعریف و آغاز گردید. تاکنون کارهای تحقیقاتی بسیاری بر روی گونه‌های مختلفی از ماهیان بومی خلیج فارس مثل هامور، شانک، صیبتی، صافی و خامه ماهی در مراکز تحقیقات شیلانی خوزستان و بندرعباس انجام شده، و حتی بچه ماهی از گونه‌های هامور، شانک و صیبتی در حد پالپوت و بروجی در مرکز تحقیقات خوزستان تولید و برای پرورش در استخر و قفس در اختیار بخش تولید قرار گرفته است. علاوه بر آن پرورش خامه ماهی به صورت توام با میگو در استخرهای پرورش میگوی سایت تیاب توسط مرکز تحقیقات شیلانی بندرعباس اجرا و نتایج بسیار خوبی به ویژه از نظر بهبود مدیریت تولید میگو حاصل شده است. علیرغم این فعالیتهای تحقیقاتی هنوز برنامه‌ریزی اصولی برای توسعه آبرزی پروری دریائی در کشور صورت نگرفته، و اقدامات پراکنده و بدون مطالعه با صرف هزینه‌های بسیار زیاد توسط بخش اجرایی در زمینه آبرزی پروری دریائی انجام می‌شود، که متأسفانه هیچکدام منجر به توسعه نشده است. بخش اجرایی سرمایه‌گذاری بسیار سنگین و هزینه‌های کلان و بدون تحقیق در زمینه توسعه پرورش ماهیان دریائی در قفس در دریای مازندران و خلیج فارس انجام داده، فعالیت‌های متعدد در زمینه معرفی گونه‌های غیر بومی مثل سی‌باس و سوکلا انجام داده ولی تاکنون فناوری آبرزی پروری دریائی بومی نشده است.

معرفی و شناساندن ماهیان دریائی با ارزش شیلانی و دستیابی به بیوتکنیک تکثیر و تولید بچه‌ماهی، شناسائی مناطق و محل‌های مناسب پرورش و تجربه پرورش در منابع دریائی از طریق نشر مطالب، مقالات و کتب علمی شاید بتواند در توسعه آبرزی پروری دریائی نقش و سهم درخوری داشته باشد.

صافی ماهیان از گونه های مناسب برای آبرزی پروری دریائی است که دو گونه *Siganus sutor* و *S. Javus* در خلیج فارس فراوانی بیشتری داشته، و دستیابی به مولدین آن آسان می باشد. تاکنون پروژه های تحقیقاتی متعددی در زمینه بیولوژی، پراکنش و تکثیر این گونه ها صورت گرفته و نتایج حاصله نشان داده که گونه *S.sutor* کاندید مناسب تری برای آبرزی پروری دریائی می باشد.

دکتر متین فر - ۱۳۹۲